

FUŠ - Film u školi vam predstavlja film
SNJEGOVI KILIMANDŽARA (*Les neiges du Kilimandjaro*)

(studeni 2012.)

Materijale pripremili: Krešimir Mikić, prof. i Željka Ferenčić, prof.

O FILMU

Žanr: Drama; **Zemlja:** Francuska, **Godina:** 2011.; **Duljina trajanja:** 107 min

Redatelj: Robert Guédiguian; **Scenarij:** Jean-Louis Milesi, Robert Guédiguian; **Uloge:** Ariane Ascaride, Jean-Pierre Darroussin, Gérard Meylan, Grégoire Leprince-Ringuet, Marilynne Canto, Anaïs Demoustier; **Snimatelj:** Pierre Milon; **Montaža:** Bernard Sasia; **Scenografija:** Michel Vandestien; **Kostimografija:** Juliette Chanaud; **Produkcijske kuće:** Agat Films & CIE, France 3 Cinéma

U lokalnom brodogradilištu u Marseilleu susrećemo pedesetogodišnjeg Michela. Kao sindikalni predstavnik ima nezavidan zadatak da otpusti višak radnika, no predlaže da o otkazu odlučuje svojevrsna lutrija - izvlačenje papirića s imenima radnika. Iako nije bio dužan dodati svoje ime, Michel se na to odlučuje kako bi se solidarizirao sa svojim kolegama. Tako se na opće iznenađenje i njegovo ime nađe među izvučenima.

Michel se suočava s prisilnim odlaskom u mirovinu, međutim, zapravo je sretan. Živi u ugodnom domu i u sretnom braku s Marie Claire. Okružen je brojnim prijateljima i unucima kojima će okupirati svoje vrijeme. Plus, čega ga izlet u Tanzaniju na planinu Kilimandžaro, poklon njegovih najmilijih za tridesetogodišnjicu braka.

No, jedne noći, život bračnog para okrenut će se naopačke. Dok su u vlastitom domu kartali s prijateljima, dvojica razbojnika brutalno ih opljačka. Šok postane veći kada slučajno otkriju da je pljačku organizirao jedan od mladih radnika otpuštenih u isto vrijeme kad i Michel, dakle jedan iz "vlastitih redova". Mladić završi iza rešetaka, no nakon što saznaju motive njegovog zločina, Michela i Marie Claire počinje gristi savjest koja će ih navesti da preispitaju da li se dobro i zlo može objasniti u crno-bijelim terminima.

Redatelj Robert Guédiguian snimio je vrlo slojevit dramu, koja se bavi ljudskim problemima i etičkim dvojabama. Žrtve prepada najprije su ljuti i bijesni, jer nema opravdanja za nasilan čin koji su proživjeli i žele se osvetiti za nanesenu im nepravdu. Postupno ih međutim gane sudbina maloljetne djece, koja doista ništa nisu skrivila, a istodobno pokušavaju razumjeti nasilničke porive starijeg brata, koji nije suštinski negativac i zločinac, ali nije imao nikakve šanse u životu. Redatelj pokušava razumjeti čak i majku koja je napustila svoju djecu, budući da želi sresti novu životnu priliku, iako to nikako ne opravdava njezine postupke. Valja naglasiti da u filmu stalno vreba strah od gubitka posla i životne bijede, a redatelj nam ovim filmom sugerira da je upravo zbog toga više nego ikad potrebno ostati čovjek.

Foršpan:

http://www.youtube.com/watch?v=5e_uWzuMYEQ&feature=player_embedded

Filmske kritike:

Ovdje donosimo hrvatske i strane kritike o filmu, različite stavove, kako bi donekle pomogli nastavniku prije njegove pripreme za obradu filma na satu.

http://www.matica.hr/Vijenac/vijenac482.nsf/AllWebDocs/Esencija_bracnog_zajednistva

<http://filmski.net/filmovi/arhiva/5988/snjegovi-kilimanjara>

<http://www.imdb.com/title/tt1852006/>

<http://www.bonjourtristesse.net/2012/05/snows-of-kilimanjaro-2011.html>

<http://www.jigsawlounge.co.uk/film/reviews/trib-kil/>

<http://www.sbs.com.au/films/movie/11996/The-Snows-of-Kilimanjaro>

ZANIMLJIVOSTI O FILMU

Snjegovi Kilimandžara nemaju nikakve veze sa snijegom, afričkim planinama i romanom Ernesta Hemingwaya. Naime, film je dobio naslov po pjesmi Pascala Danela koja je šezdesetih godina bila vrlo popularna u Francuskoj.

Redatelj je kao inspiracija poslužila i pjesma "Siromasi", slavnog francuskog pisca i humanista Victora Hugoa. To je priča o ribolovnom paru koji ima petoro djece i teško živi, ali se ipak odlučuje skrbiti o djeci umrle susjede. Dobrota, velikodušnost, međusobno razumijevanje i ljubav siromašnog ribara i njegove žene, veoma su ganuli redatelja. Zbog toga je odlučio ekranizirati priču te na taj način "potaknuti hrabre ljude da ostanu hrabri".

Snjegovi Kilimandžara premijerno su prikazani na Filmskom festivalu u Cannesu 2011. godine. Osvojili su izvrsne kritike i brojne nagrade. Tako su primjerice na Valladolid International Film Festivalu (2011.) osvojili nagradu za najbolji film i nagradu publike, a na Pula Film Festivalu (2012.) dobili Zlatnu arenu za najbolji međunarodni film.

Također, film je osvojio prestižnu nagradu Lux koju dodjeljuje Europski parlament. Ta se filmska nagrada dodjeljuje onim filmovima koji najbolje ocrtavaju europske vrijednosti, kulturnu raznolikost ili proces integracije Europske Unije. Time Europski parlament daje podršku europskoj kinematografiji i putem filma približava Europu građanima. Nagrada se dodjeljuje od 2007., a *Snjegovi Kilimandžara* osvojili su je 2011. godine radi propitivanja problema današnjeg društva te promicanja solidarnosti i humanosti. Film je tako dobio financijsku potporu od 87 000 eura što će omogućiti prevođenje filma na sve službene jezike Europske Unije i prilagođavanje originalne verzije za osobe sa slušnim ili vizualnim oštećenjima.

Redatelj *Snjegova Kilimandžara* je Robert Guédiguian, poznati francuski filmaš. Rodio se 1953. u gradu Marseilleu i odrastao u radničkoj obitelji imigranata. U mladosti je studirao sociologiju, a jedno se vrijeme aktivno bavio politikom te bio članom Francuske komunističke partije. Kao redatelj debitirao je 1981. filmom *Dernier été*, a međunarodni uspjeh stekao je krajem devedesetih, naslovima *Marius i Jeannette* i *Grad je miran*. Posebnost ovog redatelja čini to što mu u filmovima redovito glume kućni prijatelji (poput Jean-Pierra Darroussina) te supruga Ariane Ascaride. Zanimljivo je i to što većinu filmova smješta u svoj rodni grad, pa ga nazivaju lokalnim, "marsejskim" redateljem. Budući da u filmovima često prikazuje socijalni milje u kojem je odrastao, njegovi su filmovi vrlo intimni i nose snažan autobiografski pečat.

Mediterranski ugođaj i atmosfera u industrijskom dijelu grada Marseillea, lijepo su uhvaćene u *Snjegovima Kilimandžara*, stoga publika može doživjeti tamošnji način života. Povijesno gledajući, Marseille je bila najprometnija francuska trgovačka luka koja je povezivala Francusku sa sjevernom Afrikom tijekom kolonijalnih dana. Velika industrijska luka s vremenom se transformirala u grad turizma te nakon 1970. dolazi do slabljenja njezinog utjecaja. Naime, naftna kriza dovela je do masovne nezaposlenosti te se čitava regija od tada oporavlja. Danas u Marseilleu ima puno nezaposlenih mladih ljudi koji postupno prijelaze na tercijarni, uslužni sektor, što je slučaj u cijeloj Europi. *Snjegovi Kilimandžara* tako u biti prikazuju posljednje dane ove stare industrije. Kada se snimala scena o gubljenju radnih mjesta na dokovima Marseillea, redatelj je izjavio da nije imao osjećaj da snima film, već pravi život.

Osim ozbiljnih tema, u filmu su prikazane i brojne sitnice. Riječ je o jednostavnim, malim stvarima koje se događaju svaki dan, koje prikazuju sam život i time čine film "realnijim". Na primjer, ovdje možemo vidjeti djecu kako uče jesti sardine, potom kako se kobasice i rebarca peču na ražnju itd. Redatelj je zbog toga u šali rekao da su "*Snjegovi Kilimandžara* film s najviše roštilja u povijesti kinematografije".

Jedna od ključnih tema filma je raslojavanje radničke klase. U *Snjegovima Kilimandžara* prikazuju se dvije generacije radnika koje se međusobno razlikuju po svojim reakcijama i stavovima. Općenito govoreći, posljednjih nekoliko desetljeća došlo je do velikih promjena u svijetu rada i ekonomskom sustavu razvijenih zemalja čime se preoblikovao život i način razmišljanja radnika. Naime, starije su generacije bile inspirirane zajedničkim vrijednostima. Kroz sindikate i političke stranke (socijalističke i komunističke), vodile su opću kampanju protiv svih oblika eksploatacije, kao što je to sažeto u marksističkom sloganu: "Radnici svijeta, ujedinite se!". Danas, međutim, novije generacije žive drugačijim stilom života i više ne dijele iste ciljeve. Suočene su s visokom stopom nezaposlenosti u odnosu na svoje roditelje i često mijenjaju poslove. Zbog toga djeluju više prema osobnim interesima te se oslanjaju na svoje najbliže – prijatelje i obitelj – a ne na sveobuhvatnu društvenu klasu. O svemu tomu s nostalgijom progovara redatelj koji se možda pobojavao da su današnje generacije izgubile duh solidarnosti i klasne svijesti. No, ostavlja nadu da će se istinska solidarnost među običnim ljudima ipak pojaviti, kao što je to prikazao na svoj način s Michelom i Marie Claire.

U RAZREDU S UČENICIMA

Prije gledanja filma:

1. Redatelj ovog filma bio je inspiriran s dvije stvari, jedna od njih je Victor Hugo, a druga jest pjesma Pascala Danela prema kojoj je film i dobio ime. Učenicima možemo za početak reproducirati navedenu pjesmu:

<http://www.youtube.com/watch?v=Mf1vBzl6ei4>

Kakav ugođaj stvara ova pjesma?

Kakve osjećaje pobuđuje?

2. Potom možemo ukratko reći tko je bio Victor Hugo i kakav je njegov opus bio te njegovi svjetonazori koji su itekako utjecali na samog režisera ovog filma i sadržaj film. Nakon toga bi učenicima pročitali jedan od najpoznatijih citata iz Hugova djela *Jadnici*.

"Društvo neumoljivo odbija od sebe dva staleža ljudi: one koji ga napadaju i one koji ga čuvaju."

Kako biste protumačili ovaj citat?

Mislite li da i u današnjem društvu postoje staleži?

Što mislite o podjeli društva na staleže?

Mislite li da uopće postoji društvo ili država koja nije podijeljena po nekoj osnovi?

Pogledajte film Snjegovi Kilimandžara koji govori o jednoj obitelji koja se neočekivano nađe na neki način u "raljama svog društva" i zajednice u kojoj žive.

Nakon gledanja filma:

Kako vas se dojmio film?

Koji je ovo filmski rod i filmska vrsta?

Možete li nešto reći o odnosu socijalnog i romantičnog u filmu? Kako bi mogli nazvati takav film?

Kakav je početak filma? Što se prikazuje? Misliš li da je svojevrsna tombola pravi izbor za određivanje ljudskih sudbina i njihove egzistencije?

Možete li sada povezati citat s početka našeg razgovora ("**Društvo neumoljivo odbija od sebe dva staleža ljudi: one koji ga napadaju i one koji ga čuvaju.**") i film? Koje sličnosti vidiš? Gdje u radnji samog filma vidiš navedeni svjetonazor u citatu?

Gdje se odvija radnja filma?

Kakav je grad? Kakvim "sličicama" autor dočarava atmosferu samog grada? Kakav dojam odaje grad? Odražava li grad i karakter likova?

Koji su središnji likovi ?

Kako bi opisali sredovječni bračni par Michela i Marie-Claire? Kakav je njihov brak? U kojim prizorima se najbolje uočavaju njihovi karakteri i životne vrijednosti do kojih drže?

Zašto Michel oduvijek voli stripove sa superjunacima? Što time saznajemo o njemu?

Kako Michel doživljava mirovinu? Kako na to gleda njegova okolina?

Kakav je tempo filma na početku? U kojem se trenutku dešava obrat? Jeste li očekivali takav obrat?

Koji događaj mijenja cijeli tijek filma? Odlike kojeg žanra tada film poprima?

Kako reagiraju središnji likovi na događaj pljačke i napada? Kako reagiraju Michel i Marie –Claire, a kako njena sestra i suprug? Misliš li da njihove reakcije uvjerljivo odražavaju njihove karaktere? Koja bi reakcija bila najbliža vašoj? Kako bi ti reagirali u toj situaciji?

Kako Michel reagira kada shvaća da ih je opljačkao radnik koji je dobio otkaz zbog njega?

Što čini? Mislite li da je njegov postupak ispravan? Zašto se poslije kaje?

Možete li na neki način opravdati čin mladog pljačkaša? Zašto bi ga trebali razumjeti, a zašto ne? Što bi ti učinili da se nađete u takvoj životnoj situaciji? Po čemu je njegova obitelj disfunkcionalna? Mislite li da je i ta činjenica odraz njegovog postupka? Obrazložite svoje mišljenje.

Kakav je kontrast između njegovog svijeta i obitelji, i svijeta i obitelji Michela i Marie-Claire?

Nakon što mladi pljačkaš završi u zatvoru, što čine Michel i Marie-Claire?

Kako tumačite taj postupak? Kako reagiraju njihova djeca? Mislite li da je njihova reakcija opravdana ili ne?

Kakav je kraj filma? Jeste li očekivali takav kraj? Je li vas se dojmio?

Budući da film govori o humanosti i iskrenoj vjeri u ljudsku dobrotu, možete napisati esej o tome što za vas znači dobrota. Napišite esej na temu "**Nije teško biti dobar, teško je biti pravedan.**" (Victor Hugo)

Filmska izražajna sredstva:

Što biste mogli reći o eksterijerima i interijerima filma? Što odražavaju? Jesu li u skladu s likovima koji ih "ispunjavaju"?

Što bi mogli reći o glumi u filmu?

Kakva je glazba? Ima li ona neku ulogu u ovome filmu, posebice pjesma Snjegovi Kilimandžara? Po čemu je ona "vodeći motiv" filma?

Kakav je ritam filma? Čime se postigla kontinuiranost radnje?

Kako je postignuta realnost?

Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu.

Kad bih vam netko pročitao sljedeće, složili bi se s takvim mišljenjem i ocjenom ili možda ne? Što mislite drugačije?

Foršpan:

http://www.youtube.com/watch?v=5e_uWzuMYEQ&feature=player_embedded

Pomoć nastavniku:

Ovdje donosimo hrvatske i strane kritike o filmu, različite stavove, kako bi donekle pomogli nastavniku prije njegove pripreme za obradu filma na satu.

http://www.matica.hr/Vijenac/vijenac482.nsf/AllWebDocs/Esencija_bracnog_zajednistva

<http://filmski.net/filmovi/arhiva/5988/snjegovi-kilimanjara>

<http://www.imdb.com/title/tt1852006/>

Filmske kritike:

<http://www.bonjourtristesse.net/2012/05/snows-of-kilimanjaro-2011.html>

<http://www.jigsawlounge.co.uk/film/reviews/trib-kil/>

<http://www.sbs.com.au/films/movie/11996/The-Snows-of-Kilimanjaro>

KINO *Valh'*

pula **film** festival

